

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvns Rectè
Obeundum**

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

De quibusdam, quæ faciunt ad cognitionem excommunicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

de damno securo ex infamatione, ad
 boni-hominis arbitrium. Eodem modo
 de libellis diffamatorijs: & ibi debet
 fieri restitutio, vbi facta est infamatio
 publicè vel secretò. Aduertendum est
 etiam, quod quando infamatoria ver-
 ba dicta sunt illi, qui poterat prodesse,
 vel secundum ordinem juris, vel corre-
 ptionis fraternæ, vel quando talia non
 sunt verè diffamatoria, vt sunt venialia
 vel possunt in vtramque partem inter-
 pretari, vel non affirmatiuè dixit, vel
 quæ alia via publica sunt, non necesse
 est communiter restitutionem famæ fa-
 cere. Hæc de restitutione ex bonis au-
 thoribus collecta sufficiant: iam de cen-
 suris Ecclesiasticis quadam subijcien-
 tur.

De excommunicatione.

PRIUS de quibusdam agetur, quæ fa-
 ciunt ad cognitionem excommuni-
 cationis.

Deinde de peccatis excommunicato-
 rum. Demùm de casibus excommuni-
 cationis, ad singulos descendendo.

Excommunicatio duplex est: minor
 & maior. Minor, exclusio est à partici-

*potesst,
 quid agē
 dum.
 De libel-
 lis diffamato-
 ris.
 Nota.*

*Propositi-
 o tria-
 mem-
 bris.
 Excommu-
 nica-
 tio du-
 plas.*

Minor. participatione sacramentorum, & ab electione passiva, quia inhabilem facit ad quodcunque beneficium Ecclesiasticum, &c.

Maiores. Excommunicatio maior, separatio est à communionem Ecclesie quo ad fructum, & ad est, sacramenta, suffragia generalia, & participationem spiritualium.

Ut qd excumunica-tionem incurrat, actio-juramentum requiritur. Aduertendum est tamen, quod nisi consummata sit actio, propter quam quis excommunicatur (licet sit incepta) & nisi sit agens ille ipse qui elicit actionem (quamvis impetret) non est excommunicatus: nisi etiam excommunicarentur dantes consilium, fauorem, &c.

No. d. & tunc nisi consequatur talis effectus, non subjacent excommunicationi. Præterea cum excommunicatio non feratur, nisi propter peccatum mortale; quia est conscientia, ut merito sibi persuadeat, quod non peccauit mortaliter, nunquam incurret excommunicationem à jure: quia sententia juris non est injusta. Effectus excommunicationis maioris (ut paulò distinctius explicentur) sunt.

excom-munica-tionis effectus. **P**rimò, priuari fructu & participatione diuinorum: qualia sunt sacramenta, & interesse officijs Diuinis, etiam

etiam non publicè. Non tamen excluduntur à participatione Ecclesie, nec ab aliis operibus Ecclesie. Tertio, excluduntur à fructibus, si iusta est excommunicatio, si iniusta, & malè facta, non. Quarto, excluduntur à officijs Ecclesiasticis, nec alijs conferendis, nisi fructus percipiendi, mora petendæ ab eis, nisi perseverarent in heresi se reddere ab ingressu Religionis. Septimò, excluduntur à dignitate, & Regno. Nonò, excluduntur ab executione officij. Nonò, excluduntur à officio, nisi si iuste excommunicati, nec ordinari, nec conferri: quod etiam in septimo, intelligitur, quod ad executionem attinet.

etſi non publicè ſiat excommunicati. Non tamen excluduntur ab ingreſſu Eccleſiæ, nec ab audiendo verbo Dei. Secundò, priuantur participatione bonorum operum Eccleſiæ, & orationum. Tertiò, excluduntur à regno cœlorum, ſi juſta eſt excommunicatio; vel etiam ſi injuſta, & malè contemnitur. Quartò, excluduntur ab actu ordinis cuiſcunque: vnde qui exequitur, ſit irregularis. Quintò excluduntur à beneficijs Eccleſiaſticis, quæ nec acquirere, nec alijs conferre poſſunt, nec de habitis fructus percipere, quamdiu ſunt in mora petendæ abſolutionis: & qui annum perſeueraret integrum, ſuſpectum hæreſis ſe redderet. Sextò, excluduntur ab ingreſſu Religionis, niſi priùs abſoluantur. Septimò, ab electione Canonica, actiuè & paſſiuè, quod extenditur etiam ad dignitatem laicam, vt Imperium, & Regnum. Octauò, excluduntur ab executione officiorum, & vſu iuriſdictionis. Nonò etiam à ſpirituali poteſtate excluduntur, vt non poſſint ordinari, nec ordinare, niſi ſecreti ſint & tolerati: quod etiam in octauo effectu & ſeptimo, intellige, quod ad actiuam electionem attinet

E 3 Decimò

Decimò, ab omni actu legitimo; vt procurare, instrumenta facere, & ab alijs actibus, in quibus homines communicant, vt cohabitare, &c. Vndecimò à sepultura in loco sacro, &c.

*Excom-
municatio licet
injusta,
timenda.*

*Excom-
municatio
nulla
seruanda ali-
quando
propter
scandalum.*

Excommunicatio ab homine lata, licet iniusta, timenda est, & quærenda absolutio, dum non sit nulla: & qui contemneret, mortaliter peccaret. Si autem nulla est, & non seruando illam, non sequitur scandalum, nec timenda est, nec seruanda: debet autem casus constare, ex quo sententia sit nulla, vt non timeatur: videlicet quod lata sit à non habente auctoritatem, &c.

In excommunicatione à jure, vel ab homine, non est lata sententia, sed comminatio; cum dicitur, sub pœna excommunicationis, &c. Cognoscitur quod sit lata, si sit per verbum præteriti temporis, vt cum dicitur. Sit excommunicatus: Aliqua etiam verba præteritis æquivalent, vt declaratoria, cum dicitur, discernimus excommunicationi subjacere, & est lata sententia. Quod si verba sunt dispositiua & sonant in futurum (vt excommunicentur) non est lata, nisi addatur ipso facto, vel quid aliud, vnde appa-

DE EXCOMMUNIONE.
apparet, quod sen-

De peccatis exco-

Excommunicatio participatione peccati vel passiuè.

Excommunicatio participatione, peccati immiscendo se sacri officijs. Secundo participatione cum alijs, in actibus quibus supra, cūtur. Tertio peccati humanis. Et quædam, hoc versu signifi-

Os, orare, vale, co-

Per Os intelliguntur, munera,

Per Orare intelligentur, rationes publicas, &

Per Vale, salutatio verbo vel scripto.

Per communicatio aliquod exercitium cum excommunicato bitet, sed pro diuinitate & actus aliqui hinc officij, & sic de ali-

appareat, quod sententia sit lata.

De peccatis excommunicatorum.

Excommunicatus minori excommunicatione peccat, si se immisceat participationi sacramentorum active vel passive.

Excommunicatus maiori excommunicatione, peccat primo & mortaliter, immiscendo se sacramentis, & diuinis officijs. Secundo peccat, si communicat cum alijs in actibus Ecclesiasticis: de quibus supra, cum de affectibus dicetur. Tertio peccat, immiscendo se actibus humanis. Et communiter prohibita, hoc versu significari solent.

Os, orare, vale, communio, mensa negetur.

Per Os intellige colloquia, literas, nuntios, munera, oscula, amicitias, &c.

Per Orare intellige sacramenta, orationes publicas, & omnia spiritualia.

Per Vale, salutationem consuetam, verbo vel scripto.

Per communionem, cohabitare, vel aliquod exercitium commune habere cum excommunicato. Non ita si cohabitet, sed pro diuerso negotio. Possunt & actus aliqui hic excludi, vt electioni, officij, & sic de alijs.

Excom-
municat
us mi-
nori ex-
commu-
nicatio-
ne.
Excom-
municat
us ma-
iori ex-
commu-
nicatio-
ne.

Os.

Orare.

Vale.

Commu-
nio.

E Per

Mensa.

Per Mensam simul comedere, & dormire. Tamen huiusmodi peccata mortalia cenferi non debent, si absit contemptus.

De peccatis, qua ab excommunicatione redundant in alios.

In com- Primò, participare cum excommuni-
munica- catis in Diuinis. Secundò admittere
ione cõ ad sepulcrum Ecclesiasticam: quod de
excom- excommunicatione publica intellige.
munica- Tertio, participare in crimine damna-
tiõ ab- to. vel propter quod quis excommuni-
si con- catus est, & incurrit excommunicatio-
tempus nem. Quarto, communicare in huma-
peccat nis actibus prohibitis. Qui tamen parti-
ur ve- cipiant non in contemptum, nec creden-
nialiter do, ex tali communione venturam esse
tantum. sententiam in contemptum, nec contra
præceptoriam prohibitionem superio-
ris factâ peccant quidem, sed venialiter.

Casus liciti in communicando extra diuina cum excommunicatis, hoc versu continentur.

*Vtile.**Vtile, lex, humile, res ignorata, necesse.**Lex.*

Vtile, vtrique parti intelligatur.

Humile.

Lex ad matrimonium pertinet.

le.

Humile, ad seruos filios non emancipatos, aut commensales, famulos, &c.

Res i-

Res ignorata, ad ignorantiam f. cõ &

gnorata.

juris

juris extenditur.

Necesse ad v-
tiam corporalem
plus excommuni-
necessitas damna-
consilij, metus
constantem.

De casibus ex-

Excommuni-
participando cum
bl cõ & non in
injectionem ma-
cum: & ab ea qu-
absolueret.

De casibus ex-
ioris, breuiter d-
uidendo; scilicet
in Bulla Cœnæ
mnes vtrunque

Reseruata

D

Primus casus
ios hæreticos, &
rumque recepta
neraliter quosli-
libros, scienter
dentes.

Nec non sch-

juris extenditur,

Necesse ad violentiam, & indigentiam corporalem, & sustentationem ipsius excommunicati. *Necesse.* Intelligitur etiam necessitas damni vitandi & spiritualis consilij, metus etiam cadens in virum constantem.

De casibus excommunicationis.

Excommunicatio minor incurritur, participando cum excommunicato publice & nominatim, vel ob notoriam iniectioem manus violentæ in Clericum: & ab ea quiuis confessarius potest absoluer.

Min. excom. mun. quibus casibus incurra- tur.

De casibus excommunicationis maioris, breuiter dicetur in duas partes diuidendo; scilicet in eos qui reseruantur in Bulla Cœnæ Domini, & in alios omnes vtunque reseruos.

Reseruata in bulla Cœnæ Domini.

Ex bul. la Gre- gorij 13. anni 15. 76. 1. In he- retic. & fautores

Primus casus est, in omnes & singulos hæreticos, & eorum credentes ipsorumque receptatores, & fautores; & generaliter quoslibet defensores, ac eorum libros, scienter quomodolibet defendentes.

Nec non schismaticos, & eos, qui se à Romanis eorum,

E 5

Romani eorum,

2. In appellantes à Romano Pontificis obedientia pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere præsumunt.

Secundus, in appellantes à Romano Pontifice ad vniuersale futurum Concilium. Nec non in eos, qui auxilium vel fauorem ad hoc ipsis præstiterint.

3. In piratas, ac receptatores eorum, & eis auxilium scienter dantes, vel fauorem. Et in rapientes bona naufragantium.

4. In imponentes noua pedagagia seu gabellas, & in augentes imposta prohibitaq; exigentes.

5. In falsificatores litterarum & supplicationum Apostolicarum, & mutantés supplicationes huiusmodi signatas, & datas: vel Domini Pontificis aut Vicecancellarij aut Datarij eas signare præsumentes, sine Pontificis vel Datarij licentia.

6. In deferentes prohibita infidelibus, &c. Sextus, in eos, qui equos, arma, quæuis metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, funes, & materiam eorum, & alia prohibita deferunt inimicis nominis CHRISTI, quibus Christianos impugnant: & in eos, qui de rebus Reip. Christianæ statum concernentibus in Christianorum damnum, inimicos

inimicos religio-
certiores faciunt

Septimus, In
dentes eos, qui vic
Romanæ Curia
ac etiam eos, qu
defendunt.

Octauus, In il
stolicam venient
dem, capiunt, spo
tes in eadem, au
vel interficere pr
fieri mandant.

Nonus, In mut
terficientes, capi
depradantes Rom
ad urbem causa d
nationis acceden
vel recedentes ab
xilium, vel fauor

Decimus, In in
tes, mutilantes, ve
capietes, carcera
stilitate in sequen
archas, Archiepisc
lica Legatos vel
cientes a suis dice
ris, seu dominijs: c
ta habentes, seu p
consiliū, vel fauor

inimicos religionis per se, vel per alios 7. *Inimicos*
certiores faciunt, illisq; consiliū præstāt. *pedien-*

Septimus, In impediētes, seu inua- *tes ne*
dētes eos, qui victualia, seu alia ad vsum *victua-*
Romanæ Curiaē necessaria, adducuntur: *lia ad*
ac etiam eos, qui talia fieri faciunt, vel *urbem*
defendunt. *deferam*

Octauus, In illos, qui ad Sedem Apo- *tur.*
stolicam venientes, & recedentes ab ea *8. In ofa*
dem, capiunt, spoliāt, detinent moran- *fenden-*
tes in eadem, aut verberare, mutilare, *tes eos*
vel interficere præsumunt, vel qui talia *qui Ro-*
fieri mandant. *man ve*

Nonus, In mutilantes, vulnerantes, in- *niunt.*
terficientes, capientes, detinentes, seu *9. In of-*
deprædantes Romipetas, seu peregrinos *fendens*
ad urbem causa deuotionis, seu peregrin- *tes pere*
nationis accedentes, & in ea morantes, *grinos,*
vel recedentes ab ipsa: & illis dantes au- *qui Ro-*
xilium, vel fauorem. *man pe*

Decimus, In interficientes vulneran- *tūt, &c.*
tes, mutilantes, verberātes, percutientes, *10 Inij-*
capiētes, carcerātes, detinentes, vel ho- *cientes*
stiliter insequentes Cardinales, ac Patri- *manus*
archas, Archiepiscopos, Scdīsq; Apосто- *viol en-*
licæ Legatos vel Nuncios, aut eosdē eij- *tas in*
ciantes a suis diocesis, territorijs, ter- *cardin.*
ris, seu dominijs: eaq; mandantes vel ra-
ta habentes, seu præstantes eis auxilium,
consiliū, vel fauorem. **Vnde**

11. In Undecimus, In illos, per se vel alium
 eos qui quascunque personas ad dictam Curiam
 causer. riam super eorum negotijs recurrentes,
 in Curia illaque prosequentes aut procurantes,
 penden- Negotiorumque gestores, Aduocatos,
 iū cur- Procuratores ipsorum, siue etiam Au-
 sum, & ditores vel iudices, super dictis negotijs
 literar. deputatos, verberant, mutilant, vel occi-
 apost. dunt, seu bonis spoliant. Vel qui per se
 execu- vel alium, prædicta exequi, vel procu-
 tionem rare, aut in eisdem consilium, auxilium
 impe- vel fauorem præstare non verentur. Ac
 diunt. illos qui literas Apostolicas, & in forma
 Breuis, ac etiã citationes, inhibitiones,
 sequestra, monitoria processus execu-
 toriales, aliaque decreta quæcunque à
 Pontifice, vel Legatis, Nuncijs, Præs-
 dentibus, Cameræ, Apostolicæ Audito-
 ribus, & Commissarijs alijsque iudibus,
 & delegatis Apostolicis emanata, & quæ
 pro tempore emanauerint simpliciter
 vel sine eorum beneplacito, consensu
 vel examine, executioni demandari aut
 ne Tabelliones & notarij, super huius-
 modi litterarum & processum executi-
 one, instrumenta vel acta conficere, aut
 confecta, parti, cuius interest, tradere
 debeant, impediunt vel prohibent, aut
 impediri vel prohiberi procurant: Ac No-
 tarijs

DE EX
 tarijs. Executores
 rarum, citationu
 liorum prædicto
 & detinent, vel
 ri faciunt: Qu
 sonis in genere,
 busuis eorum
 seu gratis vel li
 manam Curiam
 habeant, seu g
 dicta Sede impe
 rantur directè,
 statuere, seu ma
 Notarium, seu
 quomodolibet

Duodecimus
 cancellarios,
 cunque Regum
 dente Cancell
 Parliamentorum
 generales eoru
 cipum seculari
 ordinarios, qu
 chiepiscopos,
 mendatarios,
 per se, vel aliu
 rum, ac alia
 bus annexas

tarios. Executores & subexecutores literarum, citationum, monitoriorum & aliorum prædictorum, capiunt, carcerant & detinent, vel capi, carcerari & detineri faciunt: Quin etiam quibusdam personis in genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negotiis prosequendis, seu gratis vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas à dicta Sede impetrent, seu impetratis variantur directè, vel indirectè prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarium, seu Tabellionem, vel alias

quomodolibet retinere præsumunt. Duodecimus, In Cancellarios, Vicecancellarios, & consiliarios quorumcunque Regum & Principum, ac præfidente Cancellariorum Conciliorum, & Parliamentorum, nec non procuratores generales eorundem, vel aliorum principum sæcularium, aliosq; iudices, tam ordinarios, quàm delegatos, nec nõ Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Com-

mendatarios, Vicarios & Officiales, qui per se, vel alium, beneficiales & decimarum, ac alias spirituales & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus &

Com. *ut.*

12. In
præla-

tos, qui

spiritua-

les cau-

sas in Iu-

dicio A-

post. au-

cant, &

execu-

tionem

manda-

tor. Apo-

stolicor,

impedi-

Commissariis Pontifex, aliisque Iudicibus Ecclesiasticis auocant, illarumue cursum & audientiam ac personas causas ipsas persequi volentes, impediunt, & se de illarum agnitione, tanquam Iudices interponunt, vel alias executionem litterarum Apostolicarum, vel executorialium processuum, ac decretorum predictorum, quomodolibet impediunt, vel suum ad id fauorem, consilium aut assensum praestant.

13. *In* Decimustertius, In eos qui personas *eos* Ecclesiasticas trahunt, vel trahi faciunt, *qui sta-* vel procurant directe vel indirecte nec- *tuta co-* non qui statuta, ordinationes, constitu- *traliber* tiones pragmaticas, seu quauis alia de- *tatem* creta quomodolibet fecerint, ordinauerint & publicauerint, vel factis & ordinatis vsi fuerint, ynde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo laeditur, vel deprimitur, aut aliam quouis modo restringitur, seu Pontificis & dicto Sedis iuribus quomodolibet prauiudicatur.

14. *In* Decimus quartus, In eos qui Archiepiscopos, Episcopos, aliosque superiores vel inferiores Praelatos, & omnes alios quoscunque Iudices Eccles. ordinarios quomodolibet impediunt, quo minus *impedi-* sua iurisdictione Ecclesiastica utantur. *etes ju-* *dicium* *eccles.* *iuri,* *d.* Deci-

Decimusquintus, In eos qui executiones, seu fructus Ecclesiasticas personas &c. pertinentes aut collectas, & Ecclesiasticis, ac e mani Pontificis tiam imponunt, etiam a sponte da recipiunt. Nec exequi vel procurantur, consilium, seu suffragium.

Decimus sextus, In eos qui quocumque modo sine capitalibus personis Ecclesiasticis processando, se proferendo, vel in textu quorum Sedis Apostolicae sub quibuscunque in genere, & specie

Decimus septimus, In eos qui re, detinere, vel hostiliter praesentem partem Alman Insulas Sardiniae circa Pharam,

Decimus quintus, in eos qui iurisdic- 15. In
 tiones, seu fructus & redditus ad Eccle- eos qui
 siasticas personas: ratione Ecclesiarum, fructus
 &c. pertinentes usurpant, vel sequestrant, eccles.
 aut collectas, & alia onera personis Ec- usurpant
 clesiasticis, ac eorum bonis absque Ro- &c. ec-
 mani Pontificis speciali & expressa licē- clesiast.
 tia imponunt, exigunt, aut imposita et impo-
 nunt à sponte dantibus & concedentibus nunt. aut
 recipiunt. Nec non qui prædicta facere, exig.
 exequi vel procurare, aut in eisdem au- consilia
 xilium, consilium, vel fauorem, aut vo- præstāt.
 tum, seu suffragium præstant.

Decimus sextus, In quoscunq; laicos 16. In
 quoquo modo se interponentes in cau- immit-
 sis capitalibus seu criminalibus, contra tentes
 personas Ecclesiasticas, illas capiendo in causis
 processando, seu sententias contra illos capitali.
 proferendo vel exequendo, etiam præ-
 textu quorumcunque privilegiorum à
 Sede Apostolica ex quibusvis causis, ac
 sub quibuscunque tenoribus & formis,
 in genere, & specie concessorum.

Decimus septimus, in eos qui occupa- 17. In
 re, detinere, vel destruere aut inuadere eos qui
 hostiliter præsumunt, in totum vel in terras
 partem Almam Urbem, Regnum Siciliae, seu iura
 Insulas Sardiniae & Corsicae. Terras ecclesie
 circa Pharam, Patrimonium Ecclesie, & Rom. in
 alias vadunt.

alias ciuitates, terras, & loca vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia: Qui ne supremam iurisdictionem in illis eidem Romanæ Ecclesiæ competentem de facto vsurpare, perturbare, retinere, & vexare præsumunt: nec non adherentes, fautores & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium vel fauorem quomodolibet præstantes.

18. In raptore bonor. Palatii Apostolici. Decimus octauus, In eos qui suppellectilia libros, scripturas, bona Camera, & Palatii Apostolici, ex eodem Palatio ablata, infirmitatis Romani Pontificis, ac sedis Apostolicæ vacationis tempore, rapiunt, & illa quocunque titulo detinent.

In absolutos transgressores. Additur postremò de iis, qui contra tenorem præsentium, aliquos absoluere præsumpserint, nisi in articulo mortis: Et tunc præstita cautione de stando S. R. Ecclesiæ mādato, vel satisfaciendo, &c.

Confessarii Bullam habere debent. Mandat insuper Summus Pontifex in virtute sanctæ obedientiæ, vniuersis curam animarum exercentibus, ac confessarijs omnibus, vt transsumptum harum literarum penes se habeant, legant & diligenter examinent. Et hæc hæctenus de Bulla Cœnæ, in qua fufus hæc videbuntur. Et quia quotānis ea solet innouari,

DE EXCOMMUNIC.
ri, curandum est, v
dinariis, vel alia vi
quid in ea innoua

De alijs casibus exco
reseruatis in

Primò, excom
seu rectores, vel o
negotium Inquisi
cos deficientes, &
derint consilium
rem.

Secundò, Inqui
quisitionis execu
mittunt contra h
conscientiam & i
resim imponunt
um impediunt: E

Terò, Inqui
eorum, vel Episc
Sede vacante, q
officij inquisiti
torserint, aut s
officij Ecclesiæ
Ecclesiæ, ob del
attentaerint.

Quarò, qu

ri, curandum est, vt singulis annis ab ordinariis, vel alia via inquiramus, an aliquid in ea innouatum fuerit, nec ne.

De aliis casibus excommunicationis, non reseruatis in Bulla coena Domini.

Extra

Primò, excommunicantur Domini de her. seu rectores, vel officiales eorum, circa in 6. ca. negotium Inquisitionis contra hæreti. ubi in- cos deficientes, & omnes, qui in hoc de- quisi io derint consilium, auxilium, vel fauo- nis. Ex- rem. com. e-

Secundò, Inquisitores, & officii in- pist. si quisionis executores, qui procedere o- faciant mittunt contra hæreticos, contra suam prædict. conscientiam & iustitiam, vel falso hæ- Papalis. resim imponunt, vel quod officium su- Clem de um impediunt: Et est Papalis. heret. c.

Terçò, Inquisitores & commissarij nolentes, eorum, vel Episcoporum, siue capitali / nela. Sede vacante, qui pecuniam prætextu - is d. officij inquisitionis modis illicitis ex Far- torserint, aut se enter occasione d. et. post. p. s. officij Ecclesie bona ad fiscum, etiam In exs Ecc'esiæ, ob delictum clerici applicate - ita x. g. attentauerint. 10 Rom.

Quarò, qui perseverant, vel assu- episco- mant palis.

Begh. hic non dicuntur que à nuptiis abstinēt in sua puritate Deo famulari cupiētes sed aut infideles, ut Clem. et in hac decretali insinuat. Extra de schism. c. 1. ex cluso schisma. In bulla cōne. cas. 10.

munē statum vel sectam fratricellorum, bisechorum, beghinorum, & prælati quibus concedunt.

Quintò, mulieres statum beghinatus sectantes, vel de nouo assumptas, ac religiosi eas admittentes, vel præbentes consilium, auxilium, vel fauorem.

Sextò, qui præsumptuosè volunt ordinationes ab Octauiano, & Guidone factas, ratas esse.

Septimò qui de tertiæ partis Cardinalium nominatione confusus, Papæ sibi nomen usurpat, & qui ipsum recipiunt, & qui à paucioribus, quàm à duabus partibus Cardinaliū electus, gerit se pro Papa, nisi maior concordia intercesserit.

Octauò, qui in clericum, vel monachum manus violentas iniiciunt Et non solum executor intelligitur, sed qui mandat, consulit, dat auxilium, fauorem, consensum, & qui ratum habet post factum, si nomine ipsius factum est, & regulariter in grauibus Papalis est.

Nonò, inlequētes Cardinales, vel manus violentas in eos iniicientes. Item Domini temporales, vel eorum officiales, qui contra huiusmodi constitutionem Bonifacij, cap. Felicis non fecerint seruari, intra mensem à die notitiæ compundum.

De

Decimò, qui cepit, bannitificauerit, cōstituerit, vel scienter cialib. ciuitatibus tra Episcopum pabiliter: & hæc reseruat

Vndecimò, quorum per quos (quos vocant) interfici mandatum sequatur, aut occidit vel occultat.

Duodecimò, vel quæuis manus ad infideles, & in Alexandria cenorum Ægypti

Decimotertio, mul spoliati post denunciati

Decimoquarto, fragentes reberderint.

Decimoquinto, vacante, contra Pontificis, praetruenire pra

Decimò, qui Episcopum percusserit, *Clem. de*
 ceperit, bannierit, vel id mandauerit, ra- *pæn. c. si*
 tificauerit. cōsuluerit, fauerit, socius fue- *quis.*
 rit, vel scienter defenderit. Idem de offi- *De Tu-*
 cialib. ciuitatis, qui aliquid horum con- *dæ. c. ad*
 tra Episcopum suum commiserunt. cul- *delibe-*
 pabiliter: & ex parte excommunicatio *ran. in*
 hæc reseruat in bulla cœnæ Domini. *processu*

Vndecimò, qui quempiam Christia- *cœnæ Do-*
 norum per quoddam genus hominum *mini,*
 (quos vocant Assassinos) interfecerit, vel *cas. 6. c.*
 interfici mandauerit, quamuis mors nō *conque-*
 sequatur, aut eos receptauerit, defende- *stus, ca.*
 rit vel occultauerit. *tua nos.*

Duodecimò, qui victualia deferunt, *de sent.*
 vel quæuis mercimonia, tempore belli, *excom-*
 ad infideles, & quouis tempore, si defe- *mun. pa-*
 runt in Alexandriam, vel alia loca Sara- *pa. post*
 cenorum Ægypti. *denun-*

Decimotertio, qui effringunt, & si- *ciat.*
 mul spoliant loca sacra: & Papalis est, *In con-*
 post denunciationem. *cil. La-*

Decimoquarto, qui Christianos nau- *ter. an.*
 fragentes rebus suis spoliant, nisi reddi- *de rapt.*
 derint. *ea ex-*

Decimoquinto, Cardinales, qui sede *com. Pa-*
 vacante, constitutioni de electione Ro. *palis.*
 Pontificis, præter simoniã faciendam, con- *In bulla*
 trauenire præsumperint: & est Papalis.

Deo

cæn. ca. Decimosextò, qui ab ordinationibus, seu mandatis Romanorum *3. 3. ca.* Pontificum ad futurum Concilium appellent, aut qui ad hoc fauorem, confidunt, in lium, auxilium dederint, vel aliorum *in bulla* dicta approbauerint, &c. Papalis est.

cæn. c. 2. Decimo septimò, qui literarum apostolicarum falsariis fauent; & laici, qui talibus literis falsis vtuntur; & est Papalis.

ex. nũc Decimo octauò, Impugnantes literas *in bulla* electi in Papam, antequam coronetur.

cæn. cas. Decimononò, qui Ecclesiasticam libertatem offendunt, faciendo seruari *Nunc in* statuta, & consuetudines introductas *bullace.* contra eam, nisi intra duos menses post *ne cas.* publicationem sententiæ de capitularibus fecerint amoueri, & statutarij scriptores, potestates, consules, rectores, *13. Si* consiliarii, & qui secundum ea præsumpti *persona* fuerint iudicare, vel in publica forma scribere iudicata. *singula- ris fue- rit. sen.*

excom. Vicefimò, qui represalias aduersus *in. ur-* personas Ecclesiasticas, seu bona ipsorum concedunt, vel extendunt ad eas, *ru, si v.* nisi intra mensem reuocauerint. *niuersi-*

tas Ec- Vicefimo primò, qui personas Ecclesiasticas ad submitteudum Ecclesias, bona illarum immobilia vel iura illarum (in *clesi. st.* casibus non permissis a iure) laicis compule-

pulerint, vel contractibus nisi legitime

Vicesimo sonas Ecclesiasticas in monasteriis sanguineos vel cætera leuiter vel alias iniuste quòd noluerit cuius electio

Vicesimo tes in quouis extra curiam dictum forum auxilium facere

Vicesimo tiam occiderit vel in bonis pro eo quòd tione, suspenderit, vel eum lata, vel obsequium vel sic ex omni leuiter nisi vel si ad bona ipsius licentia ipsa fuerint restituta, au-

pulerint, vel usurpauerint ex huiusmodi *subiacet*
 contractibus, etiam licite factis, aliquid *interdi-*
 nisi legitime moniti restituerit, &c. *Ho. c. Si*

Vicesimo secundo, qui quaslibet per- *pignor.*
 sonas Ecclesiasticas, ad quas spectat ele- *de in r.*
 ctio in monasteriis, vel piis locis vel cō- *in episc.*
 sanguineos earum, aut ipsas Ecclesias, *cap. hoc*
 vel cetera loca grauerint spoliando, *&c.*
 vel alias iniuste persequendo, pro eo *in c. nōc*
 quod noluerint eligere personam, ad *ex parte*
 cuius electionem inducebantur. *est in*

Vicesimo tertio, qui impediunt litigā- *bu. lla*
 tes in quouis foro Ecclesiastico, etiam *ca. casu*
 extra curiam, in causis, quæ de iure ad *15.*
 dictum forum pertinent, vel consilium, *pro eo*
 auxilium fauorem ad hoc præstint. *tamen*

Vicesimo quarto, qui dant alicui licē- *quo quis*
 tiam occidendi, vel grauandi in personis *litteras*
 vel in bonis suis, vel suorum aliquem, *adosto-*
 pro eo quod sententiam excommunicā- *licas im-*
 tionis, suspensionis vel interdicti pro u- *pediret*
 lerit, vel eum cuius occasione fuerit pro *contra-*
 lata, vel obseruantes easdem sententias, *process.*
 vel sic excommunicatis communicare no- *ca. n. ca-*
 leant, nisi re integra licētia reuocetur, *in 14.*
 vel si a libentium captiōem, occasione *c. liber-*
 ipsius licētia sit processum, nisi bona *tatis, de*
 ipsi fuerint intra septem dierum spatiū *immu-*
 restituta, aut satisfactio pro ipsis impē- *nit.*

Item

eccles. in 6. e. pisc. in 6. e. Item qui vtuntur dicta licentia ad aliquid pramissorum, vel motu proprio id committunt, & post duos menses reseruat^r Sedi Apostolica.

pisc. præmiss. plenaria satisfacta. Vigesimoquintò, Domini temporales interdicens subditis, ne personis ecclesiasticis vendant, emant, aut alia obsequia exhibeant.

c. non minus de immunit. eccles. epi. præmissa satisfacta. Vigesimo sextò, qui regalia custodiam siue guardiam, vel titulum aduocationis in locis piis vacantibus, de nouo vsurpare conantes, bona ecclesiastica occupare præsumunt, & personæ eorundem priorum locorum, quæ hoc fieri procurant: Bonifac. de electione generali lib. 6. Episcopar.

Nunc in bulla cæne cas. 15. Vigesimo septimò, qui fecerint cõtra statutum Alexandri 4. qui ecclesias & personas ecclesiasticas ad pedagia & guidagia statuit non teneri.

c. 1. de iis que vimet. cau. in 6. epi. Vigesimo octauò, Cõsules, rectores, & qui potestatem habere videntur, cum fautoribus suis, qui onera imposuerint, & angariis afflixerint personas ecclesiasticas, & euacuauerint iurisdictionem & authoritatem prælatorum, ita vt nihil potestatis temporalis in suis videatur eis remansisse, si commoniti desistere noluerint, & successores eorum in officiis,
nisi

nisi intra mandatum satisfaciendum

Vigesimo communicari vel metu

Trigesimo libertatem interdictum diuinis, & interd

Trigesimo strationem factam vna possessorem questuatos sumentes.

Trigesimo nialium, au visitatores inspectant.

Trigesimo sacro hæreticis adherentis

Trigesimo tempore interdicti non con publicè, vel manifestos præsumunt,

Trigesimo

nisi intra mensem, à successione compu-
tandum satis fecerint.

*Nunc
videtur*

Vigesimonondò, qui reuocationem ex
communicationis, &c. vel absolutionem
vi vel metu extorquent.

*contines
ri in bul.
la cœne*

Trigesimò offendentes ecclesiasticam
libertatem in clauium officio, clauden-
tium diuinum cultum excommunica-
tis, & interdictis: & est Papalis.

*casu 15.
c. grauis
de sent.
excom.*

Trigesimoprimum, impediens seque-
strationem beneficij per loci ordinariũ
factam vna diffinitiuã sententia contra
possessorem promulgata, vel fructus se-
questratos quoquomodo occupare pre-
sumentes.

*episc. c.
1 de se-
questr.
episcop.
amolo
impedi-*

Trigesimosecundò, impediens mo-
nialium, aut canonicarum secularium
visitatores in suo officio, nisi moniti re-
suscipiant.

*mēt. ex
restitu-
tis occu-
patis, a*

Trigesimotertiò. Sepelientes in loco
sacro hæreticos, & eos qui deliberatè
adhærent eis, ac receptatores eorum.

*loqui
nullateo
nus ab.*

Trigesimoquartò, qui in cœmeteriis,
tempore interdicti, quoscunque, in casi-
bus non concessis aut excommunicatos
publicè, vel nominatim interdictos, vel
manifestos vñrarios, scienter sepelire
presumunt, non sine contemptu clauium.

*soluen-
dus cle.
attendē
tes, de
statumō
nacho*

Trigesimoquintò, qui sciētèr in gra-

*episco. c.
bus quicqu-*

a ad ali-
proprio id
ses refer-
tempora-
personis
aut alia
stodiam
cationis
vsurpa-
occupa-
rundem
procu-
rali lib,
nt cōtra
lesias &
a & gui-
cores, &
, cum
uerint,
ecclesia-
nem &
vt nihil
atur eis
ere no-
fficiis,
nisi

que de here. in 6. Abso- lutione non me- rentur nisi pu- blicè ex tumu- ex de consan- lent. c. cupien- tes de pœnis papalis. 6. Super de clar. vel mō. mon. e. pisc. in c. em. de vsur. c. i. episc. e. vsu- rarum. de vsur. in epis- cop.

bus prohibitis consanguinitatis, aut af-
finitatis, vel cum monialibus, vel qui in
religione, aut sacris constituti, matri-
monium contrahunt.

Trigesimosexto, simplices religiosi,
qui decimas ecclesiis debitas usurpare
presumunt, &c. nisi post requisitionem
desistant à præmissis intra mensem, &
damnificatis ecclesiis emendam intra
duos menses faciant.

Trigesimo septimo, Religiosi, & clerici
seculares, inducentes alios ad vouendū,
vel promittendum, vel sepulturas apud
suas ecclesias eligant, vel iam electas ul-
terius non immutent, est Papalis

Trigesimo octauo, Religiosi de cla-
u- stris ad audiendas leges, vel medicinam
exeuntes, & intra duos menses ad clau-
strum non redeuntes, & presbyteri, ac
alii clerici personatus habentes, intra
prædictum spacium ab huiusmodi audi-
endis non resistentes.

Trigesimonono, Officiales cōmuni-
tatum, aut potestates, vsuras quibusdam
statutis fouentes, & iudicantes quod sol-
uantur vsuræ, vel quod cum solutæ re-
petuntur, non restituantur, &c.

Quadragesimo, Clerici minores Episc-
copis, qui in terris suos permittunt publi-
cos

eos vsurarios
ercendum, de
habitare, & no-
ses, de cœterò
cant, vel alio
domos ad fœ-
rari fauentes.

Quadragesimo
dignitates, se-

Quadragesimo
alij rectores, &
Papæ electio
cta diligenter
fraudem in eis

Quadragesimo
ptum vel nunc
clauis existenti
cretò loquenti

Quadragesimo
dicantes, qui
vel loca quæc-
vel recepta me-
runt, quocun-

Quadragesimo
municantes, a
consulendo ei
municatus est
est excommun-

Quadragesimo

cos

eos vsurarios alienigenas ad fœnus exercendum, domos conducere, vel aliàs habitare, & non expellunt intra tres menses, de cœterò non admissuri, vel eis locant, vel alio quouis titulo concedunt domos ad fœnerandum vsurariæ prauitati fauentes.

Quadragesimo primò, qui vrbis Rom. *c. Funda*
dignitates, seu officia vsurpant. *menta*

Quadragesimo secundò, Dominus & *de elec.*
alij rectores, & officiales ciuitatis in qua *in 6. Pa-*
Papæ electio celebranda est, sibi iniun- *palis.*
cta diligenter non adimplentes, aut *Vbi peo-*
fraudem in eis comittentes. *riculum*

Quadragesimo tertio, Mittentes scri- *episc. c.*
ptum vel nuncium Cardinalibus, in con- *Nuper*
clauis existentibus, vel alicui ipsorum se- *de sent.*
cretò loquentes. *excom.*

Quadragesimo quarto, Religiosi mē- *episcop.*
dicantes, qui ad habitandum domos, *si condi-*
vel loca quæcunque de nouo recipiunt, *tor.*
vel recepta mutant, vel in alios transfe- *Canonis*
runt, quocunque alienationis titulo. *non re-*

Quadragesimo quinto, scienter com- *seruauit*
municantes, auxiliando, fauendo, vel *absolu-*
consulendo ei, qui nominatim excom- *tionem.*
municatus est in crimine, propter quod
est excommunicatus.

Quadragesimo sexto, Clerici, qui sciē *Clem. si-*
gnifica. *ter*

uit, de sen. ex. commu. s. mulieres de Iudic. Epis. Episcop. premiffa integrali satisfact. s. periculosa, de cler. vel monach. Episcop. s. ne in agro de stat. mo. Episcop. Ibidem Episcop. e. religio si de pri. vil. pa. palis. ter & sponte recipiunt ad diuina excommunicatum à Papa: & est papalis.

Quadragesimoseptimò, qui fictionem seu fraudem committunt ad hoc, vt iudex personaliter vadat ad mulierem pro testimonio.

Quadragesimooctauò, pars quæ procurat, vt de aliis, quàm de manifestis iniuriis, seu violentiis conseruatores se intromittant, vel ad ea quæ iudicalem indaginem exigunt suam extendant potestatem.

Quadragesimonono. Religiosi temerè habitum suum dimittentés, vel ad quæuis studia sine debita licentia accedentes: & doctores, qui religiosi habitu suo dimisso leges vel medicinam scienter docere, aut in scholis suis retinere præsumunt.

Quinquagesimò, simplices monachi, & Canonici regulares ad curias Principum se conferentes, vt damnū aliquod inferant suis prælatis, aut Monasterio.

Quinquagesimoprimum, Monachi intra septa monasterij sine licentia Abbatum suorum arma tenentes.

Quinquagesimosecundò, Religiosi parochiale officium circa extremam Vnctionem, Eucharistiam, Matrimonium, & ab

& absolutione canonice, & synodalibus, vna vsurpante.

Quinquagesimo tertio, qui proferunt aliquid à solutione duntaxat.

Quinquagesimo quarto, qui spem ab officio inter postpositum re consentibus Ecclesiis debent non purgata.

Quinquagesimo quinto, qui seruantes inter à diuinis, quasi sit localis ac generalis.

Quinquagesimo sexto, qui legitimum impotentia canonice de iure absolunt, quàm potestati à quo de iure sententia: & absolutione, quibus ordinarios, vnde sententia, & vnde sententia, si hec quam

& absolutionem excommunicatorum à canone, & statutis provincialibus, vel synodalibus, vel etiam à culpa, & à peccatis usurpantes: est papalis.

Quinquagesimo tertio, Religiosi, qui proferunt aliqua, ut audientes retrahant à solutione decimarum Ecclesiis debitarum.

C. cupientes de pœn. in 6. episc. d. c. cupientes episcop.

Quinquagesimo quarto, Religiosi suspensi ab officio prædicationis, quod scienter postposuerint conscientiam facere confitentibus de non solutis decimis, Ecclesiis debitis, si dicta negligentia non purgata prædicare præsumunt.

Quinquagesimo quinto, Religiosi non seruantes interdictum, vel cessationem à diuinis, quam seruat mater Ecclesia, si sit localis ac generalis.

Clem. ex frequen- tibus de sent. excommu. episcop. c. eos, de sentent. excomm. 6.

Quinquagesimo sexto, qui propter legitimum impedimentum absoluti à sententia canonis, vel hominis, ab eo, qui de iure absolueri non poterat, contemnunt, quam primùm commodè possunt ei à quo de iure erant absoluedi, se præsentare: & absoluti à Papa vel ipsius legato, quibus iniunctum est ut irent ad ordinarios, vel aliquem alium pro peccatis, & ut satisfacerent iniuriam passis, si hæc quam primùm poterunt, non cu-

rauerint, adimplere: & est Papalis vel Episcopalis vt prior, in quam re incidit.

c. detestanda in extra ma. de sep. Pap. Quinquagesimo septimò, qui in locis Christianorum, corpora defunctorum, ad alia loca transferenda, exenterare, ac inhumaniter & crudeliter pertractare, vel pertractari facere præsumunt: est Papalis.

Mart. V. in Conc. Constan. Papal. Quinquagesimo octauò, qui dant, & recipiunt aliquid simoniacè, in ordine vel beneficio, vel mediatores fuerint, vel procurauerint, vt huiusmodi fiat simonia: est Papalis.

c. Clerici nō clerici, vel mon. episcop. Sixt^o 4. in extr. v. Graue nimis papalis. Quinquagesimo nonò, qui aliquid ex pacto dat, aut recipit, pro ingressu religionis, est Papalis.

Sixt^o 4. in extr. v. Graue nimis papalis. Sexagesimò, Religiosi, qui ex ordinibus medicantium ad aliquem monasticum ordinem (præter Carthusiensem) absque sedis Apostolicæ licentia speciali, conuolant, & qui ipsos recipiunt, est Papalis.

Sexagesimo primò, qui bona Ecclesiastica alienant, & alienata recipiunt.

Sexagesimo secundò, Sacerdotes officium vicecomitis, aut præpositi secularis habentes, & post monitionem emendare nolentes.

Sexagesimo tertio, qui asserere præsumunt,

munt, tenente ginali peccato resim aut pecc & vice versa, est

Septuagesimo gatos, vel nun piantur, & faci

Sexagesimo das moniales i qui nō abstine discordia, vel n

Sexagesimo torum, aut Mi iniuriam faciu monialium in

libellos in infado, detinendo cendo, quòd n

nis, & quòd no nis viuere, vel nes audire de i

do violentiam nendo in Eccle & eos reijcien

tatis Parisiensis talibus, aut Co dinum ferè re Sexagesimo Ecclesiæ reuel

munt, tenentes beatā Virginem ab ori-
ginali peccato fuisse præseruatam. Hæ-
resim aut peccatum mortale incurrere,
& vice versa, est Papalis.

Septuagesimo quartò, impediētes Le-
gatos, vel nuncios Apostolicos, ne reci-
pantur, & faciant ea, ad quæ missi sunt.

Sexagesimo quintò, Vocati ad dirigē-
das moniales in electionibus faciendis,
qui nō abstinent ab his, vnde possit oriri
discordia, vel nutriri in ipsis electionib⁹.

Sexagesimo sextò, qui ordini Prædica-
torum, aut Minorum contumeliam, aut
iniuriam faciunt, intrando Monasteria
monialium in casibus non concessis, vel
libellos in infamiam status ipsorum edē-
do, detinendo, vel publicando, vel do-
cendo, quòd non sunt in statu perfectio-
nis, & quòd non liceat eis de eleēmosy-
nis viuere, vel prædicare, vel confessio-
nes audire de licentia Papæ, vel exercen-
do violentiam in loca ipsorum, vel deti-
nendo in Ecclesiis suis Apostatas eorum,
& eos reijciendo à consortio Vniuersi-
tatis Parisiensis, & Papalis est, vel Gene-
ralibus, aut Conseruatoribus horum or-
dinum ferè reseruata.

Sexagesimo septimò, Cardinales Rom.
Ecclesiæ reuelantes aliquid in confisto-
rio teran.

125, pa-

pu 12,

quan. ñ

adhuc

canon. c.

Indena-

nitatib.

de elect.

Non sint

mulia.

Item Bo

nifac. in

priuil.

Viriuo

absolut.

epif. Ge-

nerali

ordinis

reuerua-

tur.

Leo X.

in 9.

Sess. cō-

cilii La-

Papalis. rio vetitum à Papa, vnde aliquid præiudicij vel scandali nascitur.

Idem i. bid. ief. fo. 10. Sexagesimo octavo, qui librum, aut quamcunque scripturam imprimere seu imprimi facere præsumunt, nisi prius in vrbe per Vicarium & sacri Palatij Magistrum, in aliis verò diocesisibus per Episcopum vel alium peritum ab eo deputatum, & ab inquirentore.

Idē ibi. sessio. 11. Hic casus consinetur in lib. penitentiaria. Ut refer. Archie. se. vidisse, lege Syl. excom. 6. num. 91. Sexagesimonono, qui in suis prædicationibus ad populum miracula falsa, aut incerta, vel prophetias, quæ ex sacra scriptura non constant, prædicare, vel Ecclesiæ prælatis detrahere ausi fuerint.

Septuagesimo, accedentes ad Dominicum sepulchrum sine licentia Papæ.

Septuagesimo primo, qui audiunt scienter libros Hæreticorum, & inquirentibus absolutio reservatur. Sunt & aliæ excommunicationes, quæ non videntur in vsu esse, vel nō sunt generales, sed quæ in hac vel illa diocesi vigent, & confessarij (præsertim qui facultatem ab eis absoluendi non habent) curare, vt eas nouerint quæ legant, vbi ipsi confessiones audiunt. Sed dicta de casibus excommunicationis sufficere videntur, vt si qui occurrerint, agnoscantur. Qui futuram tractationem requirer, ad cano-
nes

nes vel alios au-
certè peritiores

De

Suspensio est d-
shabilitans ad
officiorum, vel i-
impedimento p-
ne Ecclesiæ hab-
na sit potius qu-
tamen propter

Qui suspens-
non potest qua-
ab ordine tant-
ordinis; si à iuri-
test quæ sunt i-
que neutrum p-
officio, & ben-
nomine prop-
tus: nec debet
diocrem suste-
sit, si aliunde
Suspensus à i-
ctum corpora-
bet abstinere
tritionem &
que relaxatu
suspensus à d-

nes vel alios authores ei recurrere, vel certe peritiores consulere licebit.

De suspensione.

Suspensio est censura Ecclesiastica, inhabilitans ad executionem ordinum, officiorum, vel iurisdictionis, ex aliquo impedimento proveniens, ex institutione Ecclesiæ habet robur: & quamvis pena sit potius quam culpa, communiter tamen propter peccatum incurritur.

Qui suspensus est à pontificalibus, non potest quæ sunt pontificalia. Qui ab ordine tantum, non potest ea quæ sunt ordinis; si à iurisdictione tantum, non potest quæ sunt iurisdictionis: si ab utroque neutrum potest. Si est suspensus ab officio, & beneficio, non potest agere nomine proprio tanquam beneficiarius: nec debet habere redditus, licet mediocrem sustentationem habere possit, si aliunde non habeat unde viuat. Suspensus à iure etiam propter defectum corporalem, vel ab homine, debet abstinere ab officio etiam post contritionem & confessionem, quousque relaxata fuerit sententia: alias suspensus à diuinis, vel officio, vel ce-

Suspensio quid sit.

Suspensio à pontificalibus.

Suspensio ab officio.

Suspensio si contra faciem mortalitatem peccat.

Minoribus suspensus.

d præi-
um, aut
nere seu
prius in
Magi-
per Epi-
o depu-
s prædi-
la falsa,
ex sacra
care, vel
fuerint.
d Domi-
Papæ.
iunt sci-
quisito-
& aliæ
identur
sed quæ
confes-
a ab eis
e, vt eas
nfessio-
ibus ex-
ntur, vt
Qui fu-
d cano-
nes

suspen- lebratione, si contra faciat, mortaliter
duntur peccat.

& ma- Cùm minora interduntur, maiora
iora, & intelliguntur interdicta, non vice versa;
non con- vt suspensus à subdiaconatu interdici-
tra. tur à superiobus ordinibus, non è con-
Suspen- trario.

dere Quicumque potest cogere per censuram
quis pos- Ecclesiasticam, potest suspendere,
sit. excommunicare, & interdizere, & qui
potest excommunicari, potest suspendi,
& debet fieri in scriptis suspensio moni-
tione præmissa, quando fit propter con-
tumaciam, non autem si feratur in pœ-
nam delicti commissi.

Condi- Quando in sententia suspensionis di-
tioni in citur: Donec satisfecerit, &c. aduenien-
suspen- te conditione, non indiget alia relaxa-
sione sa- tione, sicut excommunicatio.

tis fiat Suspensus à iure, potest ab Episcopo
sollitur absolui, nisi canonis conditor sibi refer-
& suspē- uet, vel nisi fit suspensus propter pecca-
sio. tum, à quo non potest ipse absoluere. Si
A suspē- uerò ab homine sententia est inflicta, ab-
sione soluet qui eam rulit, vel superior: & ab
quis ab- solutio fit solo verbo Reuoco, vel remo-
soluat. uo, vel absoluo à tali sententia: quia
Absolu- non habet propriam forman-
tio à su- ne.

Casus

Casus perm
zitur suspensio
natus notoriu
ptio duelli à
iam ordinati e
scopo non suo
Suspenduntur
aliis, qui ple
rum, videat ca
qui collegerun
lat peritos.

I
Nterdictum
dam prohib
vel Ecclesia,
administratio
uinorum offic
cutio aliquor

Et quando
rualia, dicitur
tantum, dicitur
cale tantum, p
personale simu
liqua vrbs loc
cum vtrumqu
locale & perso

Quodlibet
rale, vt cum i

Casus permulti sunt in quibus incurritur suspensio, inter quos est concubitus notorius clerici, oblatio vel susceptio duelli à clerico. Suspenduntur etiam ordinati extra tempora, vel ab Episcopo non suo, vel excommunicato, &c. Suspenduntur & simoniaci. Sed de his & aliis, qui plenorem desiderat tractatum, videat canones, vel aliquem ex his qui collegerunt (vt Syluester) aut consulat peritos.

Casus in quibus incurritur suspensio.

De interdicto.

Interdictum Ecclesiasticum est quedam prohibitio, qua in aliqua terra vel Ecclesia, vel personis, interdicuntur administratio Sacramentorum, vel diuinorum officiorum celebratio, seu executio aliquorum spiritualium.

Interdictum quid sit.

Et quando prohibentur omnia spiritualia, dicitur strictum: quando quedam tantum, dicitur largum. Triplex est, locale tantum, personale tantum, locale & personale simul. Et cum interdicuntur aliqua vrbs locale: cum clerus personale: cum vtrumque vrbs & personæ, dicitur locale & personale simul.

Interdictum triplex.

Aliud generale.

Quodlibet istorum duplex est: generale, vt cum interdicuntur tota vrbs, vel populus: locale,

aliud particulare.

ortaliter
maiora
ce versa:
interdici-
nè con-
er censu
pendere,
e, & qui
aspendi,
o moni-
ter con-
r in pœ-
onis di-
uenien-
relaxa-
bisopo
i refer-
pecca-
uere. Si
sta, ab-
: & ab
remo-
: quia
Casus

Nota.

populus, vel prouincia: particulare, vt cum aliqua Ecclesia in vrbe, vel aliqua persona, vel in vno delicto plures nominantur: tunc quocumque pergant interdicti sunt, quamdiu durat interdictum (si ad tempus fuit) vel absoluuntur, nec possunt audire diuina, imo in diuinis euitandi sunt, si sint nominatim interdicti, sicut excommunicati non autem extra diuina.

*Que Pa-
pa, &
ceteri
praelati
interdi-
cere pos-
sunt.*

Potest Papa omnia interdicerere, præter baptismum paruulorum, & pœnitentiam morientium, & illa sine quibus ista duo possunt bene fieri: alij prælati non possunt, nisi secundum iuris dispositionem interdicerere.

*Quando
quis te-
netur ob-
seruare
interdi-
ctum.*

Ad obseruationem interdicti tenetur quis, quando publicè promulgatum est contra personam vel collegium, vel locum certum à iudice, specialiter & expressè, non aliter. Sufficit autem scire quòd vicini, & maximè metropolitana Ecclesia receperit sententiam, & seruet: & etiam religiosi exempti, nisi habeant super hoc speciale priuilegium, tenentur id obseruare. Excusat tamē ignorantia probabilis, non crassa vel supina.

*Religio-
si etiam
exempti
obserua-
re tenen-
tur nisi,
&c.*

Clero interdicto non intelligitur populus interdictus, nec vice versa. Et nomina-

mina cleri, in
liguntur religi
interdicta ciu
minici, ciues
extra ipsam po
tem populus e
& nobiles inte
gio sint sui iur
villæ circa ciu
ad aliam vniu

Interdicto
Ecclesia. Ideo
inea. Si eccle
clesia cohæren
muro, non in
veniant homi
loca interdict
brare, neque a
munitas & n
men essent in
vilipendantur
habitant in po
tamen de illo
nec pueri, qu

Interdictu
re, aliquando
rale est contr
statem coge

mina cleri, in materia fauorabili, intel- *Eorum*
 liguntur religiosi, non autem in odiosa, *qui in-*
 interdicta ciuitate propter delictū Do- *terdici*
 minici, ciues non sunt interdicti. Ideo *possunt*
 extra ipsam possunt audire diuina. Si au- *differem*
 tem populus est interdictus, & Comites *tie,*
 & nobiles interdicti sunt, nisi ex priuile-
 gio sint sui iuris, & etiam suburbia, &
 villæ circa ciuitatem, quæ non pertinent
 ad aliam vniuersitatem.

Interdicto clero, non est interdicta
 Ecclesia. Ideo alij clerici licitè celebrat
 in ea. Si ecclesia interdicatur, alia Ec-
 clesia cohærens, vel capella mediante
 muro, non intelligitur interdicta. Si
 veniant homines non interdicti ad alia
 loca interdicta, non poterunt ibi cele-
 brare, neque audire diuina: secus si com-
 munitas & non locus: excludendi ta-
 men essent interdicti, & curandum ne
 vilipendantur censuræ ecclesiasticæ: Qui
 habitant in populo interdicto, non sunt
 tamen de illo, non censentur interdicti,
 nec pueri, qui doli non sunt capaces. *Interdi-*

Interdictum aliquando emanat à iu- *ctum a-*
 re, aliquando ab homine. A iure, gene- *liud à*
 rale est contra collegium, vel vniuer- *iure ali-*
 sitatem cogentem Ecclesias vel per- *ud ab*
 sonas *homine.*

*Inter-
dictum
à iure
genera-
le.*

sonas ecclesiasticas soluere pedagia, &c. Secundò contra vniuersitatem locantē domos vsurariis, ad exercendum fœnus. Tertiò, contra vniuersitatem quæ represalias concedit contra personas ecclesiasticas. Quartò, contra non seruantes seruanda in electione Papæ. Quintò, contra quamcunque ciuitatem (præter Romanam) quæ consentit dando auxilium, consilium vel fauorem occidentibus, vel percutientibus Cardinalem, vel non punientem infra mensem, si poterit. Sextò, contra ciuitatem quæ proprium Episcopum percusserit, vel ceperit, aut in exilium miserit. Septimò, contra clericos, vel religiosos inducentes aliquem ad vouendum, vel promittendum de sepultura, si in Ecclesia eum postmodum sepeliant, si non restituant omnia intra decem dies. Octauò, contra regnum, vel locum, quando Dominus eius impedit, ne legatus vel nuntius Papæ, possit exequi suum officium.

*Inter-
dictum
ante de-
nuntia-
tionem
non in-
ducit
obliga-
tionem.*

In prædictis tamen casibus (vt dictum est) nullus tenetur seruare interdictum, ante denunciationem per iudicem faciendam.

Particulariter quandoq; locus inter-
dicti-

dicatur à iure polluta per h sanguinis in procuratam non debent. Secundò, si p norum, Episc inde reliquia. Tertiò si Ec consecrata. Q quæstu Quin ni Episcopi S in loco deser tradatur Sepu Ab homine q interdicti, qu cationis, vnd

Quando al maciam, deb forma tradita aliquando est stum interdic feratur, non e

Forma verb Nos propter t vel ciuitatem interdicto. Et potest poni su

dicitur à jure. Primò quando Ecclesia est *Interdì*
 polluta per homicidium, vel effusionem *ctum à*
 sanguinis injustam, aut semina studiosè *jure par*
 procuratam. Et ante reconciliationem, *ticulas*
 non debent ibi officia diuina celebrari. *re.*
 Secundò, si propter discordiam patro-
 norum, Episcopus claudit ostia, & tollit
 inde reliquias, & prohibet celebrari.
 Tertiò si Ecclesia per simoniam esset
 consecrata. Quartò, si principaliter pro
 quaestu Quintò, si sine licentia diocesa-
 ni Episcopi Sextò, si sine reliquijs, vel
 in loco deserto. Septimò, si hæreticus
 tradatur sepulturæ ecclesiast. scienter.
 Ab homine quocunque fertur sententia
 interdicti, qui potest ferre excommuni-
 cationis, vnde nulla mulier id potest.

Quando ab homine fertur ob contumaciam, *Interdì*
 debet præcedere monitio, & *ctum ab*
 forma tradita. Et defectu monitionis, *homine,*
 aliquando est nullum, aliquando inju- *Aliquan*
 stum interdictum. Si propter delictum *do neces*
 feratur, non est necessaria admonitio. *saria mo*
 Forma verborum in interdicto est ista: *nitio ali*
 Nos propter talem causam, Ecclesiam, *quando*
 vel civitatem, ecclesiastico supponimus *non.*
 interdicto. Et secundum doctores, non *Interdì-*
 potest poni sine rationabili causa. *Et for-*
ma.

Ad

*causa po-
ni non
potest.* Ad relaxandum interdictum, non est
aliqua certa forma verborum sed nudo
verbo potest tolli. dicendo. Reuoco, Re-
*Interdi-
ctū quo-
modo re-
laxetur.* moueo, vel absoluo: & similia. Et si est ad
tempus, vel ex conditione, his expletis
ex seipso definit. Sola enim intentione
authoritatem habentis, quocunq; mo-
do expressa relaxatur.

Quando persona est simpliciter inter-
dicta, illa post satisfactionem relaxari de-
bet vel absolui, quando verò populus
vel locus, soli qui peccauerunt satisfac-
ciant, & absoluantur. Si illi in quorum

Notas fauorem positum est interdictum non
*Interdi-
ctum ab
homine* seruant, nec alij tenentur: & dicuntur
violare, quando maiores ex eis, vel eo-
rum maior pars violat.

*à quo re-
laxetur.* Interdictum potest relaxari (si est ab
homine) ab eo qui tulerit, vel à superio-
*Interdi-
ctum à
jure,* re. Si verò sit à jure, & conditor juris
non reseruauerit, Episcopus potest re-
laxare, & non inferior ordinario. Si esset
*quis tol-
lat.* terminatum ad certum tempus à jure,
non posset tolli ab ordinario ante illud
*Interdi-
cti lo-* tempus.

*cal. ge-
neralis
modera-
tio,* In generali interdicto, loci non per-
sonæ, standum est moderationi cap. Al-
ma, &c. Id est, vt quotidie in Ecclesijs, &
monasterijs missæ, & alia officia celebra-
ri pos-

ri possint, sic
missa, ianuis
panis, excom-
municatis; & in
mini, Resurre-
ctionis Christi
Sanctorum, p-
celebrantur,
necatis: dum
positum est in
quent altari, i-
riam: & dies i-
que ad festi co-
vigiliae secun-
di. Eisdem die-
benedicti & a-
nedicti, & ad-
nes, calices, &

Sacramen-
& paruulorum
ceditur, & c.
Iouis sancti
rum, quam p-
sanorum, qu-
excommunic-
vel dolo, lata
auxilium, &c.
existentibus
test portari c-

si possint, sicut prius: voce tamen submissa, ianuis clausis non pulsatis campanis, excommunicatis, & interdictis exclusis; & in festiuitatibus Natalis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis, omnium Sanctorum, pulsatis campanis diuina celebrantur, exclusis tamen excommunicatis: dum tamen illi, propter quos positum est interdictum, non appropinquent altari, id est, non faciant offertorium: & dies incipit à vespere vigiliæ usque ad festi completorium, imò & missa vigiliæ secundum aliquos potest includi. Eisdem diebus aqua solenniter potest benedici & aspergi, panes & fructus benedici, & administrari: benedici virgines, calices, &c.

Sacramentum baptismi adultorum *Tempo* & paruulorum, tempore interdicti *con-*ceditur, & confectio chris-matis in die *dicti* Iouis sancti, & chris-matio tam adultorum *que sa-*rum, quàm puerorum: pœnitentia tam *cramen-*sanorum, quàm morientium, exceptis *ta con-*excommunicatis, & illis quorum culpa *cedan-*vel dolo, lata est sententia, vel dederunt *tur.* auxilium, &c. Conceditur etiam viaticum existentibus in periculo mortis, & potest portari cum lumine & campanula, *nce*

nec prohibentur interdicti adorare hostiam, nisi cum diuina officia actualiter celebrantur.

De cessatione à Diuinis.

Cessatio à diuinis ob quã causam ad- datur.

Cessatio à diuinis quãd

Cessatio à diuinis aut generalis aut particularis.

Nota.

Aliquando cum obedientia non est præstita excommunicationi, nec interdicto, addi solet cessatio à diuinis, quæ prohibet celebrationem diuinorum officiorum, & administrationem sacramentorum, etiam ianuis clausis. Tunc autem literæ Apostolicæ bene considerandæ sunt, & secundum eas iudicandum: quia ligant quantum Pontifex expressit, & non amplius. Est ergo cessatio à diuinis, qua desistitur ab officijs & ministerio sacramentorum: & diuiditur in generalem, quæ imponitur loco vniuersali, vt ciuitati, & in particularem, quæ imponitur loco particulari, vt Ecclesiæ. Non est autem censura, quemadmodum erat interdictum; & qui violat cessationem à diuinis, etiam particularis, non est propterea irregularis, vt qui violat interdictum. Et qui priuilegium habet audiendi diuina officia tempore interdicti, non ei suffragabitur, vt tempore cessationis à diuinis, audire possit: nec qui priuilegium habet audiendi tempore cessationis generalis, continuò audire poterit tempore

tempore cessatio-
de cessatione

Irregularitas
tum canonice
qua qui, ad
moueri, & j
strare prohib
quàm suspens
inhabilitatem

Tribus modis
ex delicto, ex
ctu sacramen
ritur, nisi secu
sus qui expres

Sunt autem
homicidium
ceptos, vel sa
excommunicatio
ordines sacro
nones, cum al
suetudo. Qu
ptismi. Qui
Sextus per in
quæ tollit ex
ercitium cui
norem quæ f
mus, per ord

tempore cessationis particularis: Et hæc
de cessatione attingit sit satis.

De Irregularitate.

Irregularitas, est nota seu impedimen- *Irregu-*
tum canonicum, de facto proueniens, *laritas*
qua qui, ad Ecclesiasticos ordines pro- *quid sit.*
moueri, & jam promotus in eis mini-
strare prohibetur. Vnde lazius patet,
quàm suspensio, quæ tantum importat
inhabilitatem ad executionem.

Tribus modis in genere contrahitur. *Irregu-*
ex delicto, ex defectu corporis, ex defe- *laritas*
ctu sacramenti; nunquam tamen incur- *triplici-*
ritur, nisi secundum illos modos, vel ca- *ter con-*
sus qui expressi sunt in iure. *trahi-*

Sunt autem multi casus. Primus, per *tur.*
homicidium. Secundus, per ordines sus- *Casus ir-*
ceptos, vel sacros exercitatos in maiori *reg. in*
excommunicatione. Tertius, per plures *iure ex-*
ordines sacros vno die receptos, vel mi- *presti.*
nores, cum aliquo sacro, nisi excuset cõ-
suetudo. Quartus, per reiterationem Ba-
ptismi. Quintus per Apostasiam à fide.
Sextus per infamiam secundum quosdã,
quæ tollit executionem ordinum, & ex-
ercitium cuiuscunque dignitatis, & ho-
norem quæsitum & quærendum. Septi-
mus, per ordinationem ab Episcopo no-
mina-

minatū excommunicato, Schismatico, hæretico, deposito, suspenso, interdicto, degradato; secus si toleratur adhuc ab Ecclesia. Octauus, recipiendo ordines ab eo qui renunciauit loco & dignitati, vel ab Italico, si recipiens sit ultramontanus, & celebret. Nonus, recipiendo extra tempora, vel ante ætatē, si ministrat in suscepti ordinis ministerio, secundum aliquos. Decimus, ministrando sollemniter in ordine sacro non habito. Undecimus, incurritur à suspenso, excommunicato vel interdicto ingerendi se diuinis, celebrando, vel faciendo aliquid attributum certo ordini, etiā minori, vt Accoliturus, si vt talis id faciat. Duodecimus, propter crimen, quo suspensus est à canone, si ministrat in ordine sacro. Decimus tertius, propter bigamiam. Decimus quartus, propter matrimoniū contractum ab eo qui est in sacris, vel habet votum solemne. Decimus quintus, per celebrationem vel cuiusuis ordinis executionem in loco specialiter per iudicē interdicto. Decimus sextus, propter corporis vitium, i. si quis est mutilatus aliquo membro, vel debilitatus: qualis est cæcus, vel habens manum aridam, vel aliud membrum inefficax, siquidem red-

datur

datur inhabili
tractandum h
dalem genera
Decimus septi
tem, Decimus
baptismi in ad
nec est ista irr
primum. Deci
lin. Vicesimus
tur & alij qui
enumerasse.

Vt autem fu
tate, quæ con
vel mutilation
operatur aliq
rum causa, eri
quod si effect
incurritur irr
luntas non fu

Tres autem
ad discernend
regularitas in
operam rei lic
quam debet,
voluntatem
non fit irreg
micidium. Se
rei licitæ no
quam debet,
tionis etiam l

datur inhabilis, ad frangendum, vel con-
tractandum hostiã, vel calicem, vel scan-
dalum generat propter deformitatem.
Decimusseptimus, propter illegimita-
tem. Decimus octauus, propter dilationẽ
baptismi in adultis vsq; ad ægritudinem.
nec est ista irregularitas tollitur per ba-
ptismum. Decimus nonus, propter hære-
sin. Viceſimus propter seruitutem. Addũ-
tur & alij quidam casus, sed sufficiat hos
enumerasse.

Vt autem fufius dicatur de irregulari-
tate, quæ contrahitur per homicidium, *Irrigula-
ritas, ex*
vel mutilationẽ actualem, vel cùm quis *homici-
dio re-*
operatur aliquid, quod sit propriè ho-
rum causa, etiam absq; peccato: Aduerte *quirit*
quod si effectus non sequitur, nunquam *effectũ.*
incurritur irregularitas, quia sola vos-
luntas non sufficit.

Tres autem regulas ponit S. Thomas *Irrigu-*
ad discernendum, quando huiusmodi ir-
regularitas incurrat. Prima est, qui dat *laritas,*
operam rei licitæ, adhibens diligentiam *ex homi-*
quam debet, & non excedens, nec habes *cidio ex*
voluntatem occidendi, vel mutilandi, *tribus*
non fit irregularis propter sequens ho- *regulis*
micidium. Secunda est, qui dat operam *dignoseñ-*
rei licitæ non adhibens diligentiam, *tur.*
quam debet, vel existens in culpa cõmis-
sionis etiam leui, non autẽ leuissima, id

Nota,

est omissionis, fit irregularis. Tertia, qui dat operam rei illicitæ, semper fit irregularis: sub his plurima particularia elucescere possunt. Et aduerte quòd iudex vel doctor in dubio non debet aliquem iudicare irregularem, se ipsum tamen in dubiè quisque reputet.

Irregularitas ex homicidio quæ reseruetur. Pontifici. Petens iustitiã contra noxium non fit irregularis.

Notandum quod quando irregularitas contrahitur propter occisionem vel mutilationem justam, non est ea quæ admitti dicitur propter homicidium voluntarium, vnde ea non reseruetur summo Pontifici, cum reseruetur irregularitas, in quam propter homicidium voluntarium quis incurrit.

Prælati clerici qui petunt contra aliquem iustitiam, cū protestatione quòd non intendunt pœnam sanguinis, non incurrunt irregularitatem, licet sequatur effectus: nec qui proditiõem vel proditorem reuelat, cum hac protestatione: secus si non protestatur: tamen inquisitor tradens hæreticum iudici sæculari, licet instet vt comburatur, nõ fit irregularis: quia solū eis prohibetur executio.

Vt autem melius intelligatur irregularitas, quæ incurritur ex homicidio, vel mutilatione in bello etiam iusto, noranda sunt ea quæ sequuntur. Primò,
Clericus

Clericus repelmine inculpate mortem euitare non fit irregularis: iusto delicti possit indifferenter occidat. Secundum: qui peritur armis, vel per vim vel fauorem, vel uersarijs, & occidit ab ipso fit irregularis: in bello iusto cum hostibus bellantibus, modo non occidit irregularis: si iudicant, nec mutatur, & si putat clericum contra, aliter non, nisi occidisse.

Cum quis a debet absolute non tamen, ab quæ secundum peccatum ineligitur propter clericum: ignitio confessio

Tribus mo

Clericus repellens vim vi, cum modera-
mine inculpatae tutelae, quando aliter *Tria cir*
mortem euitare non potest, si occidat, *ca irrea*
non fit irregularis. Similiter si in bello *gularita*
iusto de licentia Papae exprimentis, quod *tem, ex*
possit indifferenter pugnare, quenquam *homi.*
occidat. Secundò, si in bello iniusto *tra-*
tur armis, vel praestet auxilium, consiliū *cid. in*
vel fauorem, incutiendo timorem ad- *bello et-*
uersarijs, & occidatur quisquā etiam nō *iam iu-*
ab ipso. fit irregularis. Tertiò, qui est in *sto nos*
bello iusto cum armis defensionis, hor- *tanda.*
rans bellantes, intercedens pro eis, dum- *Si euita*
modo non occidat, nec mutilet, non fit *re potest*
irregularis: si ipsi pugnant, sed non occi- *mortē,*
dant, nec mutilant, non sunt irregulares: *fit irre-*
& si putat clericus, se occidisse potius *gularis*
quàm contra, censendus est irregularis, *per Cōc.*
aliter non, nisi alij scirent. certò ipsum *Triseff.*
occidisse. *14. c. 7.*
de res

Cum quis absoluitur à peccatis, prius *for.*
debet absolui ab excommunicatione,
non tamen, ab irregularitate dispensari,
quæ secundum se peccatum non est, nec
peccatum includit, vt excommunicatio:
propter clericos tamen utilis est hæc co-
gnitio confessori.

Tribus modis tollitur irregularitas:
aliqua

Tribus modis tollitur irregularitas. aliqua per baptismum, si venit ex sequela peccati proprii, non autem si ex bigamia, nec ex defectu natalium. Secundo, aliqua irregularitas tollitur per religionis ingressum, quæ scilicet non prouenit ex proprio delicto: talis enim posset promoveri ad ordines, sed non ad dignitates: tamen faciliat dispensationem religionis. Tertio modo, per dispensationem tollitur omnis irregularitas. Prelati mittentes ad ordines suscipiendos subditos, vel Episcopus promouens, ipso facto dispensant, si hoc intendunt. Forma consueta dispensandi super irregularitate, est talis. Ego dispenseo tecum super irregularitate, vel irregularitatibus, quam vel quas contraxisti, propter talem vel talem causam: vel, si contraxisti, quando est dubium.

Nota.

Forma dispensandi super irregularitate.

Hactenus de censuris Ecclesiasticis, quantum satis esse diximus ad instituti opusculi rationem: ubi non omnia quæ attinguntur, exactè tractanda, sed concessarium dirigendum suscepimus, ut non tantum his quæ hic didicerat, sed & alijs vbilibet lectis, bene vtendo officio confessarij melius ad animarum auxilium & Dei gloriam perfungatur.

L A V S D E O.

I N D E X
DIREC

A D Lectore
Prefatio
causa sacra
De confessarij
primo de sci
De potestate co
De bonitate co
De prudentia C
De secreto vel
De cura confess
De his quæ præ
De interrogatio
sufficiens pæ
De pœnitente i
dam.
Quomodo in sat
de pœnitent
Quomodo cum
habeat confe
De fine huius sa
Quomodo pœni
mendatione
Quomodo iuuet
tie augment
De confessarij